

Sygn. akt IV U 736/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 lutego 2017 r. w S.

odwołania G. J.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 22 czerwca 2016 r. Nr (...)

w sprawie G. J.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo G. J. do emerytury rolniczej od 23 czerwca 2016 roku.

Sygn. akt: IV U 736/16 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 22 czerwca 2016r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.19 ust.2 oraz art.20 ust.1 i 3 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odmówił ubezpieczonej G. J. prawa do tzw. wcześniejszej emerytury rolniczej wskazując, że udowodniony przez ubezpieczoną okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu wynosi 27 lat, 5 miesięcy i 3 dni zamiast wymaganych co najmniej 30 lat. Organ rentowy wskazał, że do okresu wymaganego do emerytury zaliczył okres pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców od 10 czerwca 1977r. do 20 listopada 1979r. oraz okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 stycznia 1986r. do 31 grudnia 1996r. i od 1 lipca 2002r. do 22 czerwca 2016r. (decyzja z 22 czerwca 2016r. k.41 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożyła ubezpieczona G. J. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że przysługuje jej prawo do emerytury rolniczej. Wskazała, że przez cały czas pracowała w gospodarstwie rolnym (odwołanie k.1 akt sprawy). W toku rozprawy ubezpieczona sprecyzowała, że wnosi o zaliczenie do okresu wymaganego do emerytury okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 21 listopada 1979r. do 31 grudnia 1982r., w którym to okresie pracowała w (...) Zakładach (...) w Ł., a następnie w Spółdzielni (...) w Ł.. Podniosła, że przez ten cały okres mieszkała z rodzicami i rano oraz popołudniami pracowała w prowadzonym przez rodziców gospodarstwie rolnym (wyjaśnienia ubezpieczonej k.12 akt sprawy – nagranie od minuty 14 do 25).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.2 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona G. J. z domu K. urodziła się w dniu (...) W dniu 10 czerwca 2016r. mając ukończony 55. rok życia wystąpiła do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z wnioskiem o emeryturę rolniczą. Do wniosku załączyła zaświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresach od 1 stycznia 1986r. do 31 grudnia 1996r., co stanowi 11 lat oraz od 31 lipca 2002r. do 22 czerwca 2016r., co stanowi 13 lat, 10 miesięcy i 22 dni, a łącznie 24 lata, 10 miesięcy i 22 dni (zaświadczenie z 7 czerwca 2016r. k.3-6 akt emerytalnych). Nadto w kwestionariuszu dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia powołała się na wykazany we wcześniejszym wniosku o rentę rolniczą okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców W. i J. małż. K. położonym we wsi G. N. od 10 czerwca 1977r. ,tj. od chwili ukończenia 16. roku życia do 20 listopada 1979r. ,tj. do chwili podjęcia pracy zawodowej (...) Zakładach (...), co stanowi 2 lata, 5 miesięcy i 10 dni (oświadczenie ubezpieczonej z 19 września 1996r. oraz zeznania świadków W. B. i K. D. z 19 września 1996r. na okoliczność pracy ubezpieczonej w w/w okresie w gospodarstwie rolnym rodziców k.6-8 akt rentowych za wnioskiem z 3 października 1996r.). Nadto ubezpieczona przedłożyła akt notarialny umowy darowizny nieruchomości rolnych z 16 kwietnia 2010r. na rzecz syna R. J. na okoliczność zaprzestania działalności rolniczej (akt notarialny umowy darowizny z 16 kwietnia 2010r. k.13-20 akt emerytalnych).

W wyniku rozpoznania wniosku ubezpieczonej zaskarżoną decyzją z 22 czerwca 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do wcześniejszej emerytury rolniczej wskazując, że udowodniony przez ubezpieczoną okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu wynosi 27 lat, 5 miesięcy i 3 dni zamiast wymaganych co najmniej 30 lat i na okres ten składa się okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 10 czerwca 1977r. do 20 listopada 1979r. oraz okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 stycznia 1986r. do 31 grudnia 1996r. i od 1 lipca 2002r. do 22 czerwca 2016r. (decyzja z 22 czerwca 2016r. k.41 akt emerytalnych).

Rodzice ubezpieczonej W. i J. małż. K. od lat 70-tych XX wieku do 12 grudnia 1994r. byli właścicielami gospodarstwa rolnego o powierzchni 10,42 ha położonego we wsi G. N. gmina Ł. oraz na terenie gminy W. (akt notarialny umowy darowizny z 12 grudnia 1994r. akt emerytalnych). W latach 70-tych i 80-tych rodzice ubezpieczonej prowadzili przedmiotowe gospodarstwo rolne, przy czym ojciec ubezpieczonej równolegle pracował jako drwal w Przedsiębiorstwie Lasy Państwowe i dzierżawił od tego przedsiębiorstwa dodatkowe nieruchomości rolne, tak iż łącznie uprawiane grunty wynosiły około 15 ha. Na gruntach uprawiane było zboże, ziemniaki i inne warzywa. W gospodarstwie prowadzona była hodowla zwierząt w postaci krów w ilości od 2 do 4 sztuk jednocześnie, trzody chlewnej od 20 do 30 sztuk jednocześnie, drobiu. Ponadto był koń wykorzystywany do prac polowych. W rodzinie było 6 dzieci, w tym ubezpieczona, która była najmłodszym dzieckiem. Po ukończeniu szkoły podstawowej ubezpieczona nie kontynuowała nauki, zamieszkiwała wraz z rodzicami i po ukończeniu w dniu 9 czerwca 1977r. 16. roku życia stale – codziennie pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców. Pracę tę kontynuowała do 20 listopada 1979r., a zatem przez 2 lata, 5 miesięcy i 10 dni (okres uznany przez organ rentowy), ale także później ,tj. po 20 listopada 1979r. W dniu 21 listopada 1979r. ubezpieczona podjęła pracę w (...) Zakładach (...) w Ł., gdzie pracowała na stanowisku obuwnika do 31 marca 1982r. (świadczenie pracy z 13 września 1996r. k.12 akt rentowych za wnioskiem z 3 października 1996r.). W okresie tego zatrudnienia ubezpieczona nadal zamieszkiwała w rodzinnym domu i stale pracowała w gospodarstwie rolnym. Do pracy w Ł. dojeżdżała autobusem. Odległość z G. Nowej do Ł. wynosi około 10 km, dojazd w jedną stronę zajmował ubezpieczonej około 30 minut. Ubezpieczona pracowała na dwie zmiany, pierwszą, która trwała od godziny 6 do 14 i drugą, która trwała od godziny 14 do 22. Pracując na pierwszą zmianę ubezpieczona wykonywała prace w gospodarstwie po powrocie z pracy – od godziny 15 do godzin wieczornych, a pracując na drugą zmianę od rana – od godziny 6 do 12-12.30. Z rana ubezpieczona pracowała przy tzw. obrządki zwierząt, dojeniu krów, karmieniu dobytku oraz wykonywała inne potrzebne prace w polu i w obejściu. Po południu pracowała w polu, a także przy wieczornym obrządki zwierząt. Opisanie prace wykonywała codziennie, przez co najmniej 4 godziny dziennie. Przez cały ten okres ubezpieczona pozostawała we wspólnym gospodarstwie domowym z rodzicami. Była wówczas panną i dochody z pracy

zawodowej przekazywała do wspólnego gospodarstwa. Pracę w gospodarstwie rolnym ubezpieczona kontynuowała również po zakończeniu pracy w (...) Zakładach (...) ,tj. od 1 kwietnia 1982r. - tu: do 31 grudnia 1982r. W okresie tym nadal zamieszkiwała w rodzicach w G. Nowej. Od 1 października 1982r. ubezpieczona podjęła pracę na stanowisku klasyfikatora odbioru mleka (potocznie zlewniarki) w ramach umowy zlecenie zawartej ze Spółdzielnią (...) w Ł. (zaświadczenie o zatrudnieniu oraz druk ZUS Rp-7 k.25-26 akt rentowych za wnioskiem z 3 października 1996r.). Również to zatrudnienie nie uniemożliwiało ubezpieczonej stałej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. Czynności zlewniarki ubezpieczona wykonywała w rodzinnej wsi, codziennie z rana – od godziny 5 do 10 -11. Następnie wracała do domu, gdzie kontynuowała pracę w gospodarstwie rolnym. Ubezpieczona wyprowadziła się od rodziców w związku z zamążpójściem, co nastąpiło w dniu 26 stycznia 1985r. Przeprowadziła się wówczas do męża do miejscowości O.. W rozpatrywanym okresie ,tj. od 21 listopada 1979r. do 31 grudnia 1982r. oprócz ubezpieczonej, spośród dzieci, w rodzinnym domu mieszkał jeszcze o trzy lata starszy brat ubezpieczonej - J. K.. Czwórka najstarszego rodzeństwa ubezpieczonej był już samodzielna i mieszkała oddzielnie (zaświadczenie Wójta Gminy Ł. z 16 czerwca 2016r. o zameldowaniu ubezpieczonej w domu rodziców k.28 akt emerytalnych, kopia odpisu skróconego aktu małżeństwa ubezpieczonej k.23 akt emerytalnych, zeznania świadków: M. J. i J. K. k.19v-20v akt sprawy, zeznania ubezpieczonej k.20v i 23v oraz k.11v-12 akt sprawy).

W okresie przerwy w podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników trwającej od 1 stycznia 1997r. do 31 lipca 2002r. (zaświadczenie na k.3 akt emerytalnych) ubezpieczona była uprawniona do renty rolniczej (okoliczność niesporna).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie G. J. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.19 ust.2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j.: Dz.U. z 2015r., poz.704 ze zm.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący w przypadku kobiet 55 lat,
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat, z uwzględnieniem art.20,
- 3) zaprzestał działalności rolniczej.

Z kolei przepis art.20 ust.1-3 ustawy stanowi, że do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art.19 ust.2 pkt 2 w przypadku osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990r.,
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r.

W sprawie bezsporne jest, że w dacie wystąpienia z wnioskiem o tzw. wcześniejszą emeryturę rolniczą ubezpieczona osiągnęła wiek emerytalny wnoszący co najmniej 55 lat oraz na skutek zawarcia umowy darowizny z 16 kwietnia 2010r., na mocy której mąż ubezpieczonej przekazał synowi R. J. nieruchomości rolne, zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej. W sprawie sporne było natomiast to, czy ubezpieczona legitymuje się co najmniej 30-letnim okresem ubezpieczenia emerytalno-rentowego. W oparciu o przedłożone przez ubezpieczoną dokumenty organ rentowy ustalił, że wykazany przez nią okres wymagany do nabycia emerytury obejmuje okres pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców od 10 czerwca 1977r. do 20 listopada 1979r. oraz okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 stycznia 1986r. do 31 grudnia 1996r. i od 1 lipca 2002r. do 22 czerwca 2016r. co wg wyliczeń organu rentowy stanowi 27 lat, 5 miesięcy i 3 dni zamiast wymaganych co najmniej 30 lat (zaskarżona decyzja k.41 akt emerytalnych).

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła o zaliczenie do okresu wymaganego do nabycia emerytury okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w większym wymiarze niż to uczynił organ rentowy, a zatem również

okresu od 21 listopada 1979r. do 31 grudnia 1982r. stanowiącego 3 lata, 1 miesiąc i 10 dni. Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie. Z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu wynika, że we wskazanym okresie - od 21 listopada 1979r. do 31 marca 1982r., a następnie od 1 października 1982r. do 31 grudnia 1982r. ubezpieczona pracowała zawodowo odpowiednio w (...) Zakładach (...), a następnie w ramach umowy zlecenie na rzecz Spółdzielni (...) w Ł.. Zatrudnienie to, jak wynika ze spójnych i logicznych zeznań w/w świadków oraz samej ubezpieczonej, nie uniemożliwiało ubezpieczonej równoległej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, którą wykonywała przed lub po godzinach pracy zawodowej, przy czym godziny pracy ubezpieczonej i nieznaczna odległość z miejsca zamieszkania do miejsca pracy w Ł. z pewnością pozwalały jej na stałą - codzienną pracę w gospodarstwie rolnym w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny dziennie (vide: ustalenia faktyczne). Należy przy tym podkreślić, że w rozpatrywanym okresie ubezpieczona była panną i pozostawała we wspólnym gospodarstwie domowym z rodzicami, a w tych okolicznościach nie budzi wątpliwości fakt pomocy rodzicom w pracy w gospodarstwie rolnym, szczególnie, że ojciec ubezpieczonej również pracował zawodowo, a kilkunastohektarowy areal ziemi rolnej oraz prowadzona hodowla zwierząt wymagały od domowników dużego nakładu pracy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd stwierdził, że okres pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców od 21 listopada 1979r. do 31 grudnia 1982r. podlega zaliczeniu do okresu wymaganego do nabycia emerytury na podstawie art.19 ust.2 w zw. z art.20 ust.1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Mając to na uwadze na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że G. J. przysługuje prawo do emerytury rolniczej od 23 czerwca 2016r. ,tj. od dnia następnego po dniu 22 czerwca 2016r. - do tej daty organ rentowy uwzględnił okres ubezpieczenia społecznego rolników ubezpieczonej (vide: raport ustalenia uprawnień do świadczenia k.40 akt emerytalnych). We wskazanej dacie ubezpieczona spełniała wszystkie przesłanki do nabycia emerytury.